Innehåll

Förord 9

Inledning 11

Kapitel 1. *Investeringar* 14

Den historiska utvecklingen 14
Totala investeringar 14
Real investeringskvot 16
Investeringarnas fördelning 19
Näringsgrenarnas bidrag till investeringskvotens ökning 23

Investeringsutvecklingens bestämningsfaktorer — aggregerade investeringar 25

Nationalproduktens tillväxt 25
Produktionsstrukturens förändring 28
Näringsgrenarnas investeringskvoter 31

Industri och jordbruk 33

Investeringsutveckling 33
Effekten av produktionens tillväxt 35
Investeringskvotens komponenter 38
Reinvesteringarna 42
Kapitalkoefficienten 45
Teori för relativa faktorinsatser 50
Faktorsubstitutionen 56
Investeringsefterfrågan inom industrin 62

Bostadsbyggande 66

Historisk utveckling 66
En modell för bostadsbyggandet 68
Bostadsefterfrågan 70
Tillämpning av modellen 72

Samfärdsel 80

Investeringsutveckling 80
Samfärdselns investeringskvot 83

Sammanfattning av investeringarnas bestämningsfaktorer 86

Kapitel 2. Sparande och kreditmarknad 89

Den historiska utvecklingen 89

Det inhemska sparandet och kapitalrörelserna 89
Sparandets fördelning 92

Kreditmarknad och finansiering 95

Förkrigstiden — den institutionella utvecklingen 95
Kreditmarknadens struktur under mellan- och efterkrigstiden 98
Industrins finansiering 101
Bostäder och jordbruk 104

Sparandets bestämningsfaktorer 106

Problemställning 106
Teorier för hushållssektorns sparande 108

Sparandet under förkrigstiden 114

Aggregerat sparande och nationalinkomst 114
Sparandet och den funktionella inkomstfördelningen 118

Sparandet under mellan- och efterkrigstiden 122

Nationalinkomsten som förklaringsvariabel 122
Inkomstfördelningen på sektorer 124
Hushållssektorns sparkvot 128

Sammanfattning av sparandets bestämningsfaktorer 135

Bilaga A. Tabellbilaga 140

Litteratur 151

Förteckning över diagram

1. Inhemska fasta bruttoinvesteringar i procent av bruttonationalprodukten 1861–1965 15
2. Real och nominell investeringskvot 1861–1965 18
3. Procentuell fördelning av fasta bruttoinvesteringar på näringsgrenar 1860–1960 21
4. Bruttoinvesteringskvot och produktionstillväxt för hela ekonomin 1861–1965 27
5. Näringsgrenarnas investeringskvoter 1861–1965 32
6. Reala och nominella investeringskvoter för jordbruk och industri 1861–1965 34

7. Investeringskvot och produktionstillväxt för jordbruk och industri 37
8. Genomsnittlig årlig förändring av kapitalkoefficient och kapitalintensitet inom industrin 1871–1965 48
9. Index för kapitalkoefficient och kapitalintensitet inom industrin 1920–1966 49
10. Substitution och faktorpriser inom industrin 1871–1965 59
11. Substitution inom jordbruket 1871–1965 63
12. Bruttoinvesteringskvot inom industrin 1871–1965 64
13. Bostadsbyggandet 1861–1965 67
14. Bostadsbyggandet 1861–1940 74
15. Bostadsbyggandets bestämningsfaktorer under förkrigstiden 75
16. Inhemsk bruttosparkvot och investeringskvot 1861–1965 91
17. Jämförelse av ränteutvecklingen i Sverige, England och Tyskland 1870–1915 97
18. Ränteutvecklingen under mellan- och efterkrigstiden 100
19. Inhemsk bruttosparkvot 1861–1915 117
20. Sparkvoten och den funktionella inkomstfördelningen 1861–1965 120
21. Utvecklingen av företagens och den offentliga sektorns sparande 1861–1965 124
22. Hushållssektorns sparkvot under mellan- och efterkrigstiden 130
23. Hushållssektorns sparkvot 1951–1965 132
24. Den inhemska sparkvoten 1861–1965 138

Förteckning över tabeller

1. Näringsgrenarnas bidrag till investeringskvotens ökning 1861–1965 24
2. Förändring av förhållandet mellan investeringar och nationalprodukt 1866–1900 24
3. Investeringskvot och produktionstillväxt för hela ekonomin 1861–1965 25
4. Bruttoinvestering per enhet av produktionsökning för hela ekonomin 1861–1965 26
5. Näringsgrenarnas investeringskvoter. Genomsnitt för 1961–1965 29
6. Näringsgrenarnas förädlingsvärde i procent av nationalprodukten 1861–1965 30

7. Bruttoinvesteringskvotens komponenter inom industrin 1861–1965 41
8. Bruttoinvesteringskvotens komponenter inom jordbruket 1861–1965 42
9. Genomsnittlig procentuell förändring av kapitalkoefficient och kapitalintensitet 1871–1965 47
10. Beräkning av nettoinflyttningen till städerna 1861–1910 76
11. Bostadsbyggandet under mellankrigstiden 77
12. Ökning av antalet efterfrågade lägenheter 1911–1940 78
13. Beräknad flyttningsvinst till tätorter 1901–1940 79
14. Samfärdselns produktion och investeringar 1861–1965 81
15. Investeringar i procent av nationalbudgeten 1871–1965 82
16. Investeringar i procent av nationalprodukten 1911–1965 83
17. Investeringskvot och produktionstillväxt inom samfärdsel, exklusive vägar, 1861–1965 84
18. Genomsnittlig årlig förändring av kapitalkoefficient och kapitalintensitet inom samfärdsel 1861–1965 85
19. Procentuell fördelning av det inhemska bruttosparandet — alternativ 1 1924–1965 93
20. Procentuell fördelning av det inhemska bruttosparandet — alternativ 2 1951–1965 93
21. Finansiellt sparande i procent av nationalprodukten 1924–1965 98
22. Procentuell fördelning av upplåningen på kreditmarknaden 1924–1964 99
23. Procentuell fördelning av utlåningen på kreditmarknaden 1930–1964 101
24. Självfinansieringsgraden inom bostadssektorn 1924–1964 104
25. Procentuell fördelning av utestående kreditvolym för byggnadsverksamhet och bostadsfinansiering 1930 och 1965 105
26. Procentuell fördelning av utestående kreditvolym för jordbruket 1930 och 1965 105
27. Hushållssektorns sparkvot 113
28. Inhemsk bruttosparkvot 1861–1915 119
29. Procentuell fördelning av disponibla inkomster 1924–1965 125
30. Sparkvoter för hushåll och offentlig sektor 1924–1965 127
31. Den maximala utjämningsprocenten för hushållens förvärvsinkomster och disponibla inkomster 1935–1964 134
32. Hushållssektorns sparkvot och tillväxt av disponibla inkomster 1861–1965 137